

**Cartografia
i agrimensura
a Catalunya
i Balears
(segles XIX-XX)**

2on Seminari d'història
de la cartografia

Barcelona,
20-21 d'octubre de 2010

Cartografia i agrimensura a Catalunya i Balears (segles XIX-XX)

Ara fa exactament cinc anys que va es va celebrar a l'Institut Cartogràfic de Catalunya (ICC) el 1er Seminari d'història de la cartografia dedicat a la cartografia cadastral a Espanya. Aquella trobada va servir per a donar a conèixer l'estat de la qüestió en la recerca de la cartografia cadastral, i també per a intercanviar punts de vista entre investigadors de diferents universitats i diferents especialitats. En aquests cinc anys, aquesta disciplina ha tingut un impuls molt gran.

El Grup d'Estudis d'Història de la Cartografia, reconegut recentment per la Generalitat de Catalunya, ha potenciat la línia de recerca i estudi d'aquest tipus de mapes. També les aplicacions informàtiques han millorat i s'han popularitzat, de manera que els sistemes d'informació geogràfica han esdevingut una eina de recuperació i potenciació de tot aquest material cartogràfic, fins fa poc adormit en arxius i despatxos dispersos.

L'ICC, una vegada més, vol donar suport a totes aquestes iniciatives que han de permetre aprofundir no tan sols en el coneixement tècnic de la cartografia dels segles XVIII a XX, sinó també estudiar les transformacions del territori, per a les quals aquests mapes cadastrals constitueixen una font de primer ordre.

Dates: 20 i 21 d'octubre de 2010

Comitè científic: Carme Montaner (ICC), Francesc Nadal (UB) i Luis Urteaga (UB).

Informació: cartoteca@icc.cat

Inscripció: <http://www.icc.cat/inscripcio>

Seu: Institut Cartogràfic de Catalunya - Cartoteca de Catalunya

Parc de Montjuïc - 08038 Barcelona - Tel. 34-93 567 15 00 - Fax: 34-93 556 15 67

www.icc.cat

L'assistència és gratuïta però cal inscriure's amb antelació.

Les comunicacions presentades al 1er Seminari celebrat el 20 i 21 d'octubre de 2005, es poden descarregar de:

http://biblioteca.icc.cat/pdfctc/carto_cadastre_sp.pdf

Organitza:

Amb el suport de:

PROGRAMA

20.10.2010

- 9.00 h Obertura del Seminari. Jaume Miranda, director del Institut Cartogràfic de Catalunya.
- 9.15 h Presentació del Grup d'Estudis d'Història de la Cartografia. Francesc Nadal, Universitat de Barcelona.
- 9.30 h Conferència inaugural: Catastros urbanos de Madrid de los siglos XVIII y XIX. Concepción Camarero Bullón, Universidad Autónoma de Madrid.
- 10.30 h Pausa-cafè

Sessió 1: La formació dels geòmetres

- 11.00 h L'ensenyament de l'agrimensura a l'Institut de Lleida (1857-1887). Jesús Burgueño, Universitat de Lleida.
- 11.30 h Los agrimensores y peritos tasadores de tierras formados en el Instituto Provincial de Segunda Enseñanza de Tarragona durante la segunda mitad del siglo XIX. José Ignacio Muro, Universitat Rovira i Virgili.
- 12.00 h L'ensenyament de l'agrimensura a l'Institut Provincial de Segon Ensenyament de Barcelona (1857-1887). Francesc Nadal, Universitat de Barcelona.
- 12.30 h El profesorado de la Escuela del Catastro (1859-1869). Luis Urteaga, Universitat de Barcelona.
- 13.00 h Dionisio Casañal y Zapatero: del catastro a la topografía. José Luis Villanova, Universitat de Girona.
- 13.30 h Debat

Sessió 2: La pràctica professional dels geòmetres

- 15.30 h Amidaments de terres i plànols parcel·lars municipals a la província de Girona (1845-1895). Jesús Burgueño, Universitat de Lleida, i Francesc Nadal, Universitat de Barcelona.
- 16.00 h Els amidaments de la sèquia de Manresa durant el segle XIX. Meritxell Gisbert, Universitat de Barcelona.
- 16.30 h Agrimensores y contratistas para la medición de tierras y el levantamiento de planos parcelarios en Tarragona (1845-1900). José Ignacio Muro, Universitat Rovira i Virgili.
- 17.00 h Aproximació a la tasca cadastral dels geòmetres a Menorca. Tomàs Vidal, Universitat de Barcelona.
- 17.30 h Agrimensores i canadors. La campanya baleàrica de 1857-1862. Vicenç Rosselló, Universitat de València.
- 18.00 h El deslinde de las minas de sal de Cardona (1847-1867). Joan Capdevila, Instituto Geográfico Nacional, i Luis Urteaga, Universitat de Barcelona.
- 18.30 h Debat

21.10.2010

Sessió 3: La cartografia cadastral com a eina de recerca

- 9.30 h Recuperació, digitalització i georeferenciació de mapes cadastrals: el mapa de Vic de 1852. Carme Montaner i Rafael Roset, Institut Cartogràfic de Catalunya.
- 10.00 h Integració entre cartografia històrica i models d'elevació digital del terreny. El cas del plànol parcel·lari del municipi d'Horta de 1861. Àlex Nobajas, Universitat de Barcelona.
- 10.30 h Pausa-cafè
- 11.00 h Els canvis en els usos del sòl al Maresme (1850-2007). Lluís Parcerisas i Enric Tello, Universitat de Barcelona.
- 11.30 h La cartografia forestal como documento histórico. Vicenç Casals, Universitat de Barcelona.
- 12.00 h El catàleg de plànols parcel·lars municipals de Catalunya del Grup d'Estudis d'Història de la Cartografia. Carme Montaner, Institut Cartogràfic de Catalunya, i Àlex Nobajas, Universitat de Barcelona.
- 12.30 h Debat i conclusions